

פעולת יום הזכרון הטרנסי 2017

מטרות:

1. להכיר חוויה מגדרית כמשותפת לכולנו כלהט"בים
2. להבין כי קיימת מערכת של תגמול ועונש בחריגה מגדרית
3. נבחר להיאבק ביחד כקהילה כנגד טרנספוביה

דגשים למדריכות. ים: * שימו לב! בפעולה אנחנו יוצאות מנקודת הנחה ש-כל-החניכות. ים שלנו חוות דיכוי על רקע שוני מגדרי (טרנספוביה). אל תניחו שבגלל שאין טרנסיות/ים מחוץ לארון בקבוצה אז הפעולה לא נוגעת ישירות בחניכות. ים שלכם (ובכנס) בנקודות רגישות וכואבות. התייחסו לדיון ברגישות ומתוך תשומת לב רבה לכל החניכות. ים אל תתנו לדיון לעבור כמשהו שקורה מחוץ למעגל המדברות. ים, תנו לחניכות לבטא את המקומות בהם הטרנספוביה נוגעת בהם*. שימו לב לחניכות אחרי הפעולה, האם הן נסערות מאוד, האם הן צריכות ליווי נוסף ותשומת לב מיוחדת, דווחו בכל מקרה של ספק.

נספחים:

- פלקט עם הגדרה לטרנספוביה
- נספח א'- לא מצחיק אותנו
- נספח ב'- פעם הייתי אחת היום אני הרבה

עזרים: ניירות עיתון, טושים

מהלך:

1. **מתודה א'** - תולים חצאי גליונות נייר על קירות החדר ומניחים גליונות נוספים במרכז החדש. על הקירות כותבים ציפיות שציפו/מצפים מאיתנו - ההורים, המורים, החברים וכד', ובמרכז כותבים את מה שהרגשנו בעקבות הציפיות האלה. נותנות לחניכות להסתובב, לכתוב באופן חופשי ולקרוא את של אחרות, ולסמן נקודה ליד ציפיות ותחושות שאנו שותפות להם (למשל אם מישהי כתבה שציפו ממנה להיות עדינה ומנומסת, וגם ממני ציפו, אני אסמן נקודה ליד). המדריכה קוראת בקול את הציפיות והתחושות שמסומנות לידן הכי הרבה נקודות.

שאלות:

- מי מכתוב כיצד עלינו להתנהג? ממה הציפיות מורכבות?
- אילו תחושות עולות כשאנו לא תואמים את הציפיות המגדריות שלנו?
- אילו מחירים נדרשים. ות לשלם אלו שאינם עונים. ות על אותן ציפיות?

אופציה נוספת למתודה א' (בהתאם לצרכים של הקבוצה שלכן):

מתודה א' - כל החניכות עומדות בשורה. המדריכה מקריאה היגדים, וכל מי שמזדהה עם ההיגד צועדת צעד קדימה.

היגדים:

- לפעמים מצפים ממני לאהוב דברים שאני לא אוהבת. בגלל שאני בן/בת
- קרה שצחקו על איך שאני מתלבשת.
- אמרו לי פעם שיש לי קול גבוה/נמוך מדי
- לפעמים פונים אליי בלשון הלא נכונה בטעות
- לפעמים פונים אליי בלשון הלא נכונה בכוונה
- ילדים. ות בבית ספר שלי משתמשות בקללה "קוקסינל"
- לפעמים אני חוששת. להיכנס לשירותים ציבוריים

(תרגישו חופשיים להוסיף/להחליף היגדים בהתאם לאופי הקבוצה)

2. **נחשוף פלקט עם הגדרה** - טרנספוביה = היא גילויי פטרונות, סלידה ואלימות המופנים כלפיי מי שאינם תואמים בהתנהגות, נראות והגדרה עצמית את הציפיות המגדריות המקובלות בחברה

- מה אתם.ן חושבות על ההגדרה?
- האם רק טרנס*ים סובלים מטרנספוביה? מה ההשפעה של טרנספוביה על החיים שלנו?

למדריכה: ההגדרה היא לא מילונית ולא באה להגיד מהי טרנספוביה באופן חד משמעי, היא הצעה לבחון את הטרנספוביה שקיימת בחברה כמשהו יותר אישי ופנימי ולא חיצוני רק כלפי טרנס*. בחלק הבא נעמיק בחוויה הטרנס*ית וניתן לה מקום.

3. **מתודה ב' -**

לא מצחקיק אותנו: הבדיחות שהופכות חיים של טרנסג'נדרים/ות לסיוט

10.01.14 אבידן אילי

ביום שישי האחרון עברה נ', אישה טרנסג'נדרית, תקיפה חמורה בדרום תל אביב. אחד עשר גברים עטויי מסכות הקיפו אותה, ריססו אותה בגז פלפל, היכו אותה וחשמלו אותה באמצעות שוקר. עורך הדין של התוקפים טען כי מדובר ב"מעשה קונדס" והם שוחררו למאסר בית של חמישה ימים. בכך, קיבלה המשטרה את הטענה כי כאשר מדובר באשה טרנסית, תקיפה אלימה ומתוכננת היא לא יותר משעשוע. מה מצחקיק באלימות נגד אישה טרנסית, ואיך אפשר לקבל את ההסבר של "מעשה קונדס"? אנחנו צוחקים כשיש קריסה עקרונית של משמעות – שני שדות משמעות שאנחנו תופסים כנפרדים בצורה מוחלטת משתלבים ומאירים בכך דבר מה שגרתי מזווית חדשה. במובן זה, תרבות בינארית מגדרית כמו שלנו לא יכולה להכיל את הרעיון של מעבר בין מגדרים אלא כבדיחה. אנחנו צוחקים גם כדרך להשיב לעצמנו שליטה במציאות. הבדיחה פותחת לנו צוהר למציאות אלטרנטיבית, בה כל מה שחשבנו שנכון וקיבלנו כאמת מתהפך. אנחנו צוחקים על הדמות הטרנסג'נדרית בתוכנית הטלוויזיה כי אנחנו יודעים לחשוף את "השקר" שלה ולראות שהיא לא "אישה אמיתית". אנחנו צוחקים על כך שהיא הייתה טיפשה מספיק כדי לחשוב שתוכל "לעבוד עלינו", ועל הדמויות האחרות שהיו מספיק חסרות אבחנה כדי לפספס את האמת שחייבת להתגלות. הצחוק שלנו מסמן את השבתו של הסדר, ומכונן מחדש את ההיגיון של עולמנו ואת מקומנו בתוכו. כשאנחנו צוחקים, הצחוק מעצב את המציאות הזו כבלתי אפשרית, ומאשר מחדש את הכללים והחוקים הברורים מאליהם של עולמנו. כשאנחנו צוחקים על טרנסג'נדרים, אנחנו מאששים את המערך המגדרי המקובל, ואיתו את עמדתנו המגדרית החד משמעית בתוכו. אם ידוע לנו שלא נגרם שום נזק, אנחנו צוחקים גם מהמחזה של כאב, אומללות וסבל. האיש שמחליק על קליפת הבננה לעולם לא יגיע למיון עם רגל שבורה, וכשמשקולת 16 טון נוחתת על ראשה של דמות מצוירת אנחנו יודעים שהיא תשוב להופיע בסצנה הבאה ללא כל פגע. כאשר אין נפגעים, זריקת קליפת הבננה והטלת המשקולת הופכים למעשי קונדס שרוח נעורים נודפת מהם. אם נזק יכול להיגרם רק לאנשים ממשיים, וטרנסג'נדריות, כסובייקט של בדיחה, אינן ממשיות, הרי שהכאה של אישה טרנסית שקולה לסלפסטיק משעשע, חסר נפגעים. כמי שעוברים דה-הומיניזציה להפוגה קומית, טרנסג'נדרים לא יכולים להרגיש כאב, שכן אין שם אדם שירגיש אותו.

ההפיכה שלנו לבדיחה הופכת את החיים שלנו לסייט. נקודת הקיצון היא התקיפה האלימה של נ', אבל גם כשאנחנו מצליחות לחמוק מאדי הגז המדמיע ולעבור יום נוסף בלי שיחשמו אותנו, אנחנו סובלות מכך שאף אחד לא לוקח אותנו ברצינות. מעסיקים לא רוצים שבדיחה תעבוד אצלם; בעלי דירות לא מאמינים שדמות מצוירת תשלם את שכר הדירה בזמן; ההורים שלנו מתנים את קורת הגג שלהם בכך שנפסיק עם השטויות שלנו; רופאים מסתכלים עלינו כעל תופעה ולעתים מונעים מאתנו טיפול, כי הם למדו לטפל באנשים אמתיים, שהם נשים או גברים שאינם טרנסג'נדרים; במשרד הפנים מקשים עלינו לשנות את המין בתעודת הזהות, כי אנחנו לא באמת נראות רציניות; חברים ומכרים פונים אלינו בלשון מגדרית לא נכונה כי גם ככה, הכל צחוקים; תוקפים אותנו מינית יותר מאנשים מקבוצות אחרות, כי מי כבר יאמין לנו; וכשאנחנו מגיעות להגיש תלונה שוטרים מלגלים עלינו. לחיות את החיים כבדיחה אומר שאין מקום בטוח בשבילנו, ושעד שמגיעים רעולי הפנים להכות אותנו, אנחנו כבר סובלים מאפליה, ניכור, עוני, בריאות ירודה וחיים ברחוב. אותנו בפרויקט גילה זה לא מצחיק. 238 נשים טרנסיות ואנשים טרנסים נרצחו השנה ברחבי העולם בגלל זהותם המגדרית. בכל 6 שעות אישה טרנסית עוברת תקיפה ובכל 36 שעות מישהי מהקהילה הטרנסית נרצחת. לפי נתוני מרכז ניר כץ למלחמה באלימות ובלהט" בפוביה, הדיווחים הנוגעים לקהילה הטרנסג'נדרית הם החמורים ביותר, ובחלקם עולה כי התערבות המשטרה רק חיזקה את חווית התקיפה וההשפלה. הנה, רק השבוע לאחר התקיפה של נ' הגיעה אישה טרנסית מטעם פרויקט גילה לתחנת משטרה בתל אביב לצורך קבלת אישורים מתאימים לקיום צעדת מחאה, ושמעה מבעד לדלת דיבור מלגלג של שוטרים שכינו אותה "קוקסינל".

שאלות:

- איזה מצוקות יכולות להיווצר בנו מכל אחת מהתגובות שלנו לדיכוי המגדרי שחוונו
- אילו דרכים אנו מכירות בכדי להתמודד עם החוויות האלה?
- של מי המאבק הזה (בטרנספוביה)?
- האם יש דרך לא לעשות את המאבק הזה לבד?

למדריכה: במפגש של החוויה המגדרית האישית עם המציאות הטרנספובית יכולות לעלות מצוקות כגון: הדחקה-תחושה שאני לא אני באמת, ניכור לעצמי, לעשות בסתר-בדידות, הסתרה, אשמה, בושה... להיות "מחוץ לארון"-אלימות, חוסר אישור, דחיה, להיזרק מהבית. טרנספוביה היא חוויה מבודדת. היא נוגעת בכלנו וסובבת אותנו מהסביבה הקרובה והרחוקה, אבל בתוכה אנחנו הרבה פעמים מרגישות לבד מול כל הרוע והקושי ולא מצליחות לדמיין את עצמנו מנצחות אותו בכוחות כל כך מצומצמים.

פעם הייתי אחת, היום אני הרבה / יעל לביא

(נאומה מתוך הפגנת הקהילה לוקחות בחזרה את הלילה, לאחר תקיפתה של אישה טרנסג'נדרית על ידי אחד עשר שוטרי מגב, 16 בינואר 2014)

שלום לכולם. למי שלא מכיר אותי, שמי יעל. אני יכולה לומר שבאמת, לא שזו גאוה, אבל זו הייתה המציאות שלי. בשנות ה-60 לא הבנתי מה אני ומי אני, אבל התחלתי להבין שאני לא יכולה לחיות עם משפחתי. הייתי מאוד שונה ונזקקתי לרחובות. זו הייתה הדרך היחידה לחיות. הבנתי גם שאני לא אוהבת את הגבות שלי, אז הורדתי אותן, ואז משטרת ישראל "הנחמדה" של שנות ה-60 מהמאה הקודמת... פשוט זה היה חוק: להיות ילד הומוסקסואל – זה מרשם להתעללות כי החוק מרשה את זה! אל תרשו את זה היום! אל תרשו את זה מחר! תילחמו! תחיו את החיים שלכם! מי שיאמר לכם שאתם לא טובים, תגידו לו פעמיים שהוא לא טוב. ככה עברו חיי. ברחתי לחו"ל לעשרים שנה, עברתי את כל התהליך הרפואי בחו"ל. למזלי הייתי רקדנית טובה וזכיתי לעבוד

בכל מועדוני הלילה הנהדרים של אירופה. ידידה טובה שלי אמרה לי בשנת 82', אוי יעל לא נמאס לך לנדוד במזוודות מעיר לעיר, מכפר לכפר, ממדינה למדינה? בואי הביתה, המדינה השתנתה. אבל כמו שאני מבינה נכון להיום, כמה הם היו, שישה, שבעה? כאלה שאוהבים לשים ברזלים על הכתפיים ולהרגיש גברים. האלימות של היום לא השתנתה משנות ה-60.

אני מבקשת מכם: פעם הייתי אחת, היום אני רואה שאני הרבה! לא אחת! אתם אל תוותרו, אל תוותרו על הזכות שלכם. תחיו את החיים שלכם כי נולדתם בזכות ואף אחד לא יכול לשנות את זה! אני אוהבת אתכם, אני לא מכירה אתכם, אבל בגלל שאתם דומים לי, אני ואתם, אתם ואני, תמשיכו להיות גאים. ולסיום, אני רוצה לומר, יש לפחות עשרה אחוז מהעולם שהוא גיי, לסביות וטרנסג'נדריות, שזה כמעט מיליארד בני אדם! שיזהרו מאותם מיליארד בני אדם! אני אוהבת אתכם, תודה.

4. סיכום-

- מה אתן לוקחות איתכן מהפעולה?
- האם נחשפתן לזווית חדשה כלפי המאבק בטרנס*פוביה?
- איך ניתן להפוך אותו למאבק משותף?
- אילו פעולות אנחנו יכולות לעשות (כחיידות, כקבוצה) כדי לתמוך במאבק הזה?

חשוב ממש לציין

אם עלו בכנס תחושות קשות בעקבות הפעולה (ויום הזיכרון בכללי) חשוב שתדעו שלאיגי יש מערך פסיכוסוציאלי תומך שאפשר לפנות אליו, יש גם קבוצת טרנס* ומועדון טרנס* בארגון שאפשר ורצוי להצטרף אליהם, ואפשר בכל מקרה לפנות למדריכים. ות שלהן.

הטקסים יערכו השנה ב-20.11.17

במרכז הגאה בת"א ב-19:00

בבית הקהילות בחיפה ב-19:30

כולסן מוזמנותים לקחת חלק!

טרנספוביה=

**היא גילויי פטרונות,
סלידה ואלימות המופנים
כלפיי מי שאינם תואמים
בהתנהגות, נראות
והגדרה עצמית את
הציפיות האגדריות
האקובלות בחברה.**

נספח א'

לא מצחיק אותנו: הבדיחות שהופכות חיים של טרנסג'נדרים/ות לסיוט

10.01.14 אבידן אילי

ביום שישי האחרון עברה נ', אישה טרנסג'נדרית, תקיפה חמורה בדרום תל אביב. אחד עשר גברים עטויי מסכות הקיפו אותה, ריססו אותה בגז פלפל, היכו אותה וחשמלו אותה באמצעות שוקר. עורך הדין של התוקפים טען כי מדובר ב"מעשה קונדס" והם שוחררו למאסר בית של חמישה ימים. בכך, קיבלה המשטרה את הטענה כי כאשר מדובר באשה טרנסית, תקיפה אלימה ומתוכננת היא לא יותר משעשוע. מה מצחיק באלימות נגד אישה טרנסית, ואיך אפשר לקבל את ההסבר של "מעשה קונדס"? אנחנו צוחקים כשיש קריסה עקרונית של משמעות – שני שדות משמעות שאנחנו תופסים כנפרדים בצורה מוחלטת משתלבים ומאירים בכך דבר מה שגרתי מזווית חדשה. במובן זה, תרבות בינארית מגדרית כמו שלנו לא יכולה להכיל את הרעיון של מעבר בין מגדרים אלא כבדיחה. אנחנו צוחקים גם כדרך להשיב לעצמנו שליטה במציאות. הבדיחה פותחת לנו צוהר למציאות אלטרנטיבית, בה כל מה שחשבנו שנכון וקיבלנו כאמת מתהפך. אנחנו צוחקים על הדמות הטרנסג'נדרית בתוכנית הטלוויזיה כי אנחנו יודעים לחשוף את "השקר" שלה ולראות שהיא לא "אישה אמיתית". אנחנו צוחקים על כך שהיא הייתה טיפשה מספיק כדי לחשוב שתוכל "לעבוד עלינו", ועל הדמויות האחרות שהיו מספיק חסרות אבחנה כדי לפספס את האמת שחייבת להתגלות. הצחוק שלנו מסמן את השבתו של הסדר, ומכונן מחדש את ההיגיון של עולמנו ואת מקומנו בתוכו. כשאנחנו צוחקים, הצחוק מעצב את המציאות הזו כבלתי אפשרית, ומאשר מחדש את הכללים והחוקים הברורים מאליהם של עולמנו. כשאנחנו צוחקים על טרנסג'נדרים, אנחנו מאששים את המערך המגדרי המקובל, ואיתנו את עמדתנו המגדרית החד משמעית בתוכו. אם ידוע לנו שלא נגרם שום נזק, אנחנו צוחקים גם מהמחזה של כאב, אומללות וסבל. האישה שמחליק על קליפת הבננה לעולם לא יגיע למיון עם רגל שבורה, וכשמסקולת 16 טון נוחתת על ראשה של דמות מצוירת אנחנו יודעים שהיא תשוב להופיע בסצנה הבאה ללא כל פגע. כאשר אין נפגעים, זריקת קליפת הבננה והטלת המשקולת הופכים למעשי קונדס שרוח נעורים נודפת מהם. אם נזק יכול להיגרם רק לאנשים ממשיים, וטרנסג'נדריות, כסובייקט של בדיחה, אינן ממשיות, הרי שהכאה של אישה טרנסית שקולה לסלפסטיק משעשע, חסר נפגעים. כמי שעוברים דה-הומניזציה להפוגה קומית, טרנסג'נדרים לא יכולים להרגיש כאב, שכן אין שם אדם שירגיש אותו.

ההפיכה שלנו לבדיחה הופכת את החיים שלנו לסיוט. נקודת הקיצוץ היא התקיפה האלימה של נ', אבל גם כשאנחנו מצליחות לחמוק מאדי הגז המדמיע ולעבור יום נוסף בלי שיחשמלו אותנו, אנחנו סובלות מכך שאף אחד לא לוקח אותנו ברצינות. מעסיקים לא רוצים שבדיחה תעבוד אצלם; בעלי דירות לא מאמינים שדמות מצוירת תשלם את שכר הדירה בזמן; ההורים שלנו מתנים את קורת הגג שלהם בכך שנפסיק עם השטויות שלנו; רופאים מסתכלים עלינו כעל תופעה ולעתים מונעים מאתנו טיפול, כי הם למדו לטפל באנשים אמתיים, שהם נשים או גברים שאינם טרנסג'נדרים; במשרד הפנים מקשים עלינו לשנות את המין בתעודת הזהות, כי אנחנו לא באמת נראות רציניות; חברים ומכרים פונים אלינו בלשון מגדרית לא נכונה כי גם ככה, הכל צחוקים; תוקפים אותנו מינית יותר מאנשים מקבוצות אחרות, כי מי כבר יאמין לנו; וכשאנחנו מגיעות להגיש תלונה שוטרים מלגלים עלינו. לחיות את החיים כבדיחה אומר שאין מקום בטוח בשבילנו, ושעד שמגיעים רעולי הפנים להכות אותנו, אנחנו כבר סובלים מאפליה, ניכור, עוני, בריאות ירודה וחיים ברחוב. אותנו בפרויקט גילה זה לא מצחיק. 238 נשים טרנסיות ואנשים טרנסים נרצחו השנה ברחבי העולם בגלל זהותם המגדרית. בכל 6 שעות אישה טרנסית עוברת תקיפה ובכל 36 שעות מישהי מהקהילה הטרנסית נרצחת. לפי נתוני מרכז ניר כץ למלחמה באלימות ובלהט"בפוביה, הדיווחים הנוגעים לקהילה הטרנסג'נדרית הם החמורים ביותר, ובחלקם עולה כי התערבות המשטרה רק חיזקה את חווית התקיפה וההשפלה. הנה, רק השבוע לאחר התקיפה של נ' הגיעה אישה טרנסית מטעם פרויקט גילה לתחנת משטרה בתל אביב לצורך קבלת אישורים מתאימים לקיום צעדת מחאה, ושמעה מבעד לדלת דיבור מלגלג של שוטרים שכינו אותה "קוקסינל".

נספח ב'

פעם הייתי אחת, היום אני הרבה / יעל לביא

(נאומה מתוך הפגנת הקהילה לוקחות בחזרה את הלילה, לאחר תקיפתה של אישה טרנסגינדרית על ידי אחד עשר שוטרי מגב, 16 בינואר 2014)

שלום לכולם. למי שלא מכיר אותי, שמי יעל. אני יכולה לומר שבאמת, לא שזו גאווה, אבל זו הייתה המציאות שלי. בשנות ה-60 לא הבנתי מה אני ומי אני, אבל התחלתי להבין שאני לא יכולה לחיות עם משפחתי. הייתי מאוד שונה ונזרקתי לרחובות. זו הייתה הדרך היחידה לחיות. הבנתי גם שאני לא אוהבת את הגבות שלי, אז הורדתי אותן, ואז משטרת ישראל "הנחמדה" של שנות ה-60 מהמאה הקודמת... פשוט זה היה חוק: להיות ילד הומוסקסואל – זה מרשם להתעללות כי החוק מרשה את זה! אל תרשו את זה היום! אל תרשו את זה מחר! תילחמו! תחיו את החיים שלכם! מי שיאמר לכם שאתם לא טובים, תגידו לו פעמיים שהוא לא טוב. ככה עברו חיי. ברחתי לחו"ל לעשרים שנה, עברתי את כל התהליך הרפואי בחו"ל. למזלי הייתי רקדנית טובה וזכיתי לעבוד בכל מועדוני הלילה הנהדרים של אירופה. ידידה טובה שלי אמרה לי בשנת '82, אוי יעל לא נמאס לך לנדוד במזוודות מעיר לעיר, מכפר לכפר, ממדינה למדינה? בואי הביתה, המדינה השתנתה. אבל כמו שאני מבינה נכון להיום, כמה הם היו, שישה, שבעה? כאלה שאוהבים לשים ברזלים על הכתפיים ולהרגיש גברים. האלימות של היום לא השתנתה משנות ה-60.

אני מבקשת מכם: פעם הייתי אחת, היום אני רואה שאני הרבה! לא אחת! אתם אל תוותרו, אל תוותרו על הזכות שלכם. תחיו את החיים שלכם כי נולדתם בזכות ואף אחד לא יכול לשנות את זה! אני אוהבת אתכם, אני לא מכירה אתכם, אבל בגלל שאתם דומים לי, אני ואתם, אתם ואני, תמשיכו להיות גאים. ולסיום, אני רוצה לומר, יש לפחות עשרה אחוז מהעולם שהוא גיי, לסביות וטרנסגינדריות, שזה כמעט מיליארד בני אדם! שיזהרו מאותם מיליארד בני אדם! אני אוהבת אתכם, תודה.